

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปราย และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องทัศนคติของผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชี ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อสภาวิชาชีพบัญชี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงทัศนคติของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตจังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อสภาวิชาชีพบัญชี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ แยกตามประเภทของผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชี ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ 6 กลุ่ม คือ ผู้ประกอบวิชาชีพในด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชีและบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านอื่น ๆ โดยทำการเก็บข้อมูลในเดือนมกราคม ถึงกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชี

ผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชี ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 250 ราย แยกเป็นเพศหญิง ร้อยละ 80 และเพศชาย ร้อยละ 20 มีอายุน้อยกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.2 อายุระหว่าง 25-34 ปี 35-44 ปี และมากกว่า 44 ปี คิดเป็นร้อยละ 49.2 ร้อยละ 27.6 และร้อยละ 4 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 65.2 รองลงมาสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ร้อยละ 22.8 และร้อยละ 12 สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรหรือวุฒิอื่นที่ต่ำกว่า ผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในสาขาการบัญชี คิดเป็นร้อยละ 92 และสาขาอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 8 ได้แก่ สาขาบริหาร ศึกษาศาสตร์ เป็นต้น

ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีต่อสภาวิชาชีพบัญชี

ผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชี ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจต่อสภาวิชาชีพบัญชี คิดเป็นร้อยละ 62.82 โดยเรื่องที่ผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีมีความรู้ความเข้าใจ ได้แก่ เรื่องความหมายของผู้ทำบัญชี ร้อยละ 86 รองลงมา คือ เรื่องที่สภาวิชาชีพบัญชีเป็นศูนย์รวมผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ทำให้เกิดความเป็นปึกแผ่น และมีเอกภาพ ให้เป็นศูนย์รวมการให้ความรู้พัฒนา และส่งเสริมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพบัญชีในด้านคุณภาพ รวมถึงการควบคุมจรรยาบรรณของการประกอบวิชาชีพบัญชี คิดเป็นร้อยละ 84 ผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีไม่เข้าใจในสภาวิชาชีพบัญชี ร้อยละ 13.84 ส่วนใหญ่ได้แก่ เรื่องการยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับ

อนุญาต หรือยื่นต่ออายุใบอนุญาตไว้กับคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี (ก.บช) หรือสภาวิชาชีพบัญชี คิดเป็นร้อยละ 27.2 รองลงมา คือ เรื่องความหมายของการประชุมใหญ่ ร้อยละ 25.2 และผู้ประกอบการบัญชีไม่แน่ใจในสภาวิชาชีพบัญชี คิดเป็นร้อยละ 23.33 โดยไม่แน่ใจในเรื่องที่สมาชิกมีสิทธิเสนอเรื่อง โดยให้บรรจุเป็นระเบียบวาระการประชุมได้ แต่ต้องมีสมาชิกสามัญรับรองอย่างน้อยหนึ่งร้อยคน และต้องมีหนังสือแจ้งล่วงหน้าต่อนายกสภาวิชาชีพบัญชี ไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนวันประชุม ร้อยละ 46 ซึ่งเท่ากับเรื่องการอภิปรายจะเป็นอันยุติ เมื่อไม่มีผู้ใดอภิปราย หรือที่ประชุมลงมติให้ปิดอภิปรายหรือที่ประชุมลงมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกตามประเภทของผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชี พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพในด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชีและบริการเกี่ยวกับการบัญชี ด้านอื่น ๆ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาวิชาชีพบัญชี ร้อยละ 60.67 ร้อยละ 67.5 ร้อยละ 80 ร้อยละ 70 ร้อยละ 56.67 และร้อยละ 70 ตามลำดับ

ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีต่อสภาวิชาชีพบัญชี

โดยภาพรวมแล้วผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ มีความคิดเห็นต่อสภาวิชาชีพบัญชี ดังต่อไปนี้ คือ ส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 64.52 เห็นด้วยอย่างยิ่งกับสภาวิชาชีพบัญชี ร้อยละ 19.58 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 14.31 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 1.6 โดยส่วนใหญ่เห็นด้วยในเรื่องการพิจารณาร่างข้อบังคับของที่ประชุมใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 76.4 รองลงมา คือ เรื่องความหมายของสมาชิก ร้อยละ 76 ซึ่งเท่ากับความเห็นเรื่องการให้คณะกรรมการวิชาชีพบัญชี แต่ละด้านมีประธานคณะกรรมการวิชาชีพ และกรรมการวิชาชีพบัญชีรวมกันอย่างน้อยคณะละเก้าคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน เว้นแต่คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีจะกำหนดเป็นอย่างอื่น นอกจากนี้ยังเห็นด้วยอย่างยิ่งในเรื่องที่นายกสภาวิชาชีพบัญชีต้องไม่เคยถูกพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาต หรือสั่งให้พ้นจากสมาชิกภาพสภาวิชาชีพบัญชี หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามกฎหมาย ว่าด้วยผู้สอบบัญชีหรือเพิกถอนการให้ความเห็นชอบ เป็นผู้สอบบัญชีตามกฎหมายอื่นและเรื่องที่สมาชิกทุกคนมีสิทธิเข้าประชุมในที่ประชุมใหญ่ได้ คิดเป็นร้อยละ 46 และร้อยละ 29.6 ตามลำดับ แต่ไม่เห็นด้วยกับสภาวิชาชีพบัญชีในเรื่องที่สมาชิกสามัญเท่านั้นที่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนมติในที่ประชุมใหญ่ และเรื่องสมาชิกจะขอต่ออายุสมาชิกภาพ และชำระค่าบำรุงได้ล่วงหน้าภายในสามเดือนก่อนครบหมดอายุ แต่จะล่าช้าเกินเดือนมกราคมของปีถัดไปไม่ได้ ในกรณีนี้ ให้ถือว่าสมาชิกภาพมีผลต่อเนื่องจากวันที่สมาชิกภาพเดิมสิ้นสุดลง คิดเป็นร้อยละ 32.8 และร้อยละ 32 ตามลำดับ และส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งในเรื่องผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องชำระค่าธรรมเนียมเป็นรายปี ๆ ละหนึ่ง

พันบาท ร้อยละ 6.4 รองลงมา คือ เรื่องการต่ออายุสมาชิกภาพ ร้อยละ 6 ซึ่งเท่ากับเรื่องการเงิน ทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีกับสภาวิชาชีพบัญชี

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกตามประเภทของผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชี พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพในด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชีและบริการเกี่ยวกับการบัญชี ด้านอื่น ๆ ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับสภาวิชาชีพบัญชี โดยคิดเป็นร้อยละ 64.67 ร้อยละ 60 ร้อยละ 70 ร้อยละ 70 ร้อยละ 66.67 และร้อยละ 60 ตามลำดับ

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเลขคณิตของความคิดเห็นของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าผู้ประกอบวิชาชีพในด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชีและบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 ค่าเฉลี่ย 3.08 ค่าเฉลี่ย 2.94 ค่าเฉลี่ย 3.01 ค่าเฉลี่ย 2.92 และค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในแต่ละด้านเห็นด้วยกับสภาวิชาชีพบัญชี

ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีต่อสภาวิชาชีพบัญชี

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีต่อสภาวิชาชีพบัญชี พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีส่วนใหญ่มีความสนใจที่จะเข้ารับฟังหรืออบรมเกี่ยวกับสภาวิชาชีพบัญชี คิดเป็นร้อยละ 64.4 แต่เมื่อพิจารณาข้อมูลจากประสบการณ์ที่เคยเข้ารับฟังหรืออบรมนั้นกลับพบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าฟังหรืออบรมเกี่ยวกับสภาวิชาชีพบัญชี มากถึงร้อยละ 70.8 อีกทั้งผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี คิดเป็นร้อยละ 68.4 ส่วนที่เหลือที่เป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี อีกร้อยละ 31.6 นั้น ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกสามัญ ซึ่งนิยมชำระค่าบำรุงสมาชิกเป็นแบบรายปี และคาดว่าจะชำระค่าบำรุงสมาชิกครั้งต่อไปตามที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด

เมื่อสรุปความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็น พฤติกรรมที่เกี่ยวกับสภาวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชี พบว่าผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาวิชาชีพบัญชี ร้อยละ 62.8 และมีความคิดเห็นเช่นเดียวกับสภาวิชาชีพบัญชี ร้อยละ 64.40 แต่ทางด้านพฤติกรรมนั้นแม้ส่วนใหญ่จะให้ความสนใจที่จะเข้ารับฟังหรืออบรมเกี่ยวกับสภาวิชาชีพบัญชี ร้อยละ 64.4 แต่ก็ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี คิดเป็นร้อยละ 68.4

อภิปรายผล

ในการศึกษาถึงทัศนคติของผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีในเขตจังหวัดเชียงใหม่นั้น จากการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีส่วนใหญ่มีทัศนคติที่เห็นด้วยต่อสภาวิชาชีพบัญชีในหลาย ๆ เรื่อง เช่น เรื่องความหมายของสมาชิก เรื่องการให้คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีแต่ละด้านมีประธานคณะกรรมการวิชาชีพ และกรรมการวิชาชีพบัญชีร่วมกันอย่างน้อยคณะละเก้าคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน เว้นแต่คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีจะกำหนดเป็นอย่างอื่น เรื่องที่นายกสภาวิชาชีพบัญชีต้องไม่เคยถูกพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาต หรือสั่งให้พ้นจากสมาชิกภาพสภาวิชาชีพบัญชี หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามกฎหมาย ว่าด้วยผู้สอบบัญชีหรือเพิกถอนการให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีตามกฎหมายอื่น เรื่องที่สมาชิกทุกคนมีสิทธิเข้าประชุมในที่ประชุมใหญ่ได้ เป็นต้น และไม่เห็นด้วยกับสภาวิชาชีพบัญชีในเรื่องที่สมาชิกสามัญเท่านั้นที่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนมติในที่ประชุมใหญ่ เรื่องสมาชิกจะขอต่ออายุสมาชิกภาพ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีทัศนคติของ Thurstone ที่ว่าทัศนคติเป็นระดับของความมากน้อยของความรู้สึกในด้านบวกและลบที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสามารถบอกความรู้สึกของการเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

หากพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็น พฤติกรรมที่เกี่ยวกับสภาวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชี พบว่าผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาวิชาชีพบัญชี และมีความคิดเห็นเช่นเดียวกับสภาวิชาชีพบัญชี แต่ทางด้านพฤติกรรมนั้นแม้ส่วนใหญ่จะให้ความสนใจที่จะเข้ารับฟังหรืออบรมเกี่ยวกับสภาวิชาชีพบัญชี แต่ก็ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งเข้าได้กับคำกล่าวที่ว่า ทัศนคติที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง จะต้องประกอบด้วยสามองค์ประกอบนี้เสมอ แต่จะมีปริมาณมากหรือน้อยแตกต่างกันไป โดยปกติบุคคลมักจะแสดงพฤติกรรมในทิศทางที่สอดคล้องกับทัศนคติที่มีอยู่ แต่ก็ไม่ได้เสมอไปทุกกรณี ในบางครั้งเรามีทัศนคติอย่างหนึ่ง แต่ก็ไม่ได้แสดงพฤติกรรมตามทัศนคติที่มีอยู่ ในที่นี้ผู้ประกอบวิชาชีพแม้จะมีความสนใจที่จะเข้ารับฟังหรืออบรมเกี่ยวกับสภาวิชาชีพบัญชี นั้นแสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชียังไม่ได้รับข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับสภาวิชาชีพที่เพียงพอและชัดเจน จึงส่งผลให้ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี แม้จะให้ความสนใจในเรื่องนี้ก็ตาม

จากผลการอภิปรายเบื้องต้น เห็นได้ว่ามีความสอดคล้องกับแนวคิดของคิรวอร์ธ เสรีรัตน์ (2538) ที่กล่าวว่า ทัศนคติที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง จะต้องประกอบด้วยสามองค์ประกอบนี้เสมอ แต่จะมีปริมาณมากหรือน้อยแตกต่างกันไป โดยปกติบุคคลมักจะแสดงพฤติกรรมในทิศทางที่สอดคล้องกับทัศนคติที่มีอยู่ แต่ก็ไม่ได้เสมอไปทุกกรณี ในบางครั้งเรามีทัศนคติอย่างหนึ่ง แต่ก็ไม่ได้แสดงพฤติกรรมตามทัศนคติที่มีอยู่

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาขอเสนอแนะต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสภาวิชาชีพบัญชีดังต่อไปนี้

ด้านสภาวิชาชีพบัญชี

1. ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่เกี่ยวกับสภาวิชาชีพบัญชีให้ผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีทราบกันอย่างทั่วถึง
2. ควรจัดให้มีการทำประชาพิจารณ์ เพื่อจะได้ทราบว่าผู้ประกอบวิชาชีพมีความคิดเห็นอย่างไรต่อสภาวิชาชีพบัญชี
3. ควรจัดการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสภาวิชาชีพแก่ผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชี
4. ควรมีการจัดหาวิทยากรที่มีคุณภาพ และมีความรู้เกี่ยวกับสภาวิชาชีพ มาจัดการอบรมให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง

ด้านผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชี

1. ควรติดตามข่าวสาร ข้อมูลเกี่ยวกับวิชาชีพ เพื่อที่จะได้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงในเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
2. ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับสภาวิชาชีพบัญชีให้เข้าใจ เพื่อประโยชน์และสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
3. ควรเข้ารับฟังการอบรมเกี่ยวกับสภาวิชาชีพบัญชี เมื่อมีการจัดการอบรมขึ้น เพื่อความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องมากขึ้น
4. เมื่อไม่เข้าใจ ไม่แน่ใจเกี่ยวกับสภาวิชาชีพบัญชี ควรสอบถามจากผู้ที่สามารถให้คำตอบได้อย่างถูกต้อง เช่น สอบถามจากสภาวิชาชีพบัญชีโดยตรง

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

เนื่องจากสภาวิชาชีพบัญชีได้จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2547 ผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีส่วนใหญ่จึงไม่ได้รับข้อมูล ข่าวสาร ให้ความสนใจ หรือเข้าใจเกี่ยวกับสภาวิชาชีพเท่าที่ควร หากเป็นไปได้เมื่อสภาวิชาชีพได้มีการดำเนินการ ในช่วงเวลาหนึ่งแล้ว ควรทำการศึกษาทัศนคติของผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีที่มีต่อสภาวิชาชีพบัญชีอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกับทัศนคติเดิมของผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชี และควรสามารถศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลง ผลดี ผลเสียต่อวิชาชีพ

บัญชีหลังจากมีการจัดตั้งสภาวิชาชีพบัญชีด้วย นอกจากนั้นผู้ศึกษาคควรให้ความสนใจเกี่ยวกับการ
พิจารณา การตีความ และการแปลความหมายของภาษาที่ใช้เกี่ยวกับสภาวิชาชีพบัญชี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved